

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 22 czerwca 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 1, art. 68 ust. 1 pkt. 1 lit. a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 121, późn. zm.) art. 83 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. 2014 roku, poz. 121) w związku z art. 300 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku - Kodeks pracy (Dz.U. z 2014 roku, poz. 1502) stwierdził, że J. Ł. (1), jako pracownik zatrudniony u płatnika składek – (...) SP.J. M. i R. K. w Ł. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od dnia 17 grudnia 2015 r. do dnia 16 stycznia 2016 r.

W uzasadnieniu podniesiono pozornosc zawartej umowy o pracę mającej na celu obejście przepisów prawa i uzyskanie pracowniczego tytułu do ubezpieczeń społecznych oraz skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku z chorobą, a nie w celu rzeczywistego świadczenia pracy. Wskazano, iż wnioskodawczyni po podpisaniu umowy w dniu 17 grudnia 2015 r. przepracowała tylko ten jeden dzień, a od dnia 18 grudnia 2015 r. natomiast stała się niezdolną do pracy.

(decyzja – k. 8 – 10 akt ZUS)

W dniu 22 lipca 2016 r. odwołanie od ww. decyzji złożyła wnioskodawczyni J. Ł. (1) podnosząc, że decyzja jest dla niej krzywdząca. W uzasadnieniu wskazano, iż wnioskodawczyni uległa wypadkowi w dniu 14 grudnia 2016 r. załatwiając formalności związane z zatrudnieniem w (...) SP.J. M. i R. K., do lekarza zaś udała się później, gdyż objawy i wyniki kolizji samochodowej ujawniły się w większym zakresie później. Wnioskodawczyni wskazała także, że faktycznie podjęła zatrudnienie w tej spółce i chciała świadczyć pracę, nie było to jednak możliwe z przyczyn niezależnych od niej.

(odwołanie – k. 2 - 4)

W złożonej w dniu 22 sierpnia 2016 r. odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumenty tożsame jak w treści zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 6 – 7)

Na rozprawie w dniu 26 czerwca 2018 r. wnioskodawczyni poparała odwołanie. Zainteresowani M. K. i R. K. reprezentujący Spółkę Jawną (...) także poparli odwołanie.

Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego od wnioskodawczyni oraz spółki po 360 zł od każdego z nich.

(stanowiska stron – protokół z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225 – 228)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

J. Ł. (1) urodziła się w dniu (...), ukończyła Liceum Ekonomiczne ze specjalizacją technik ekonomista. Od sierpnia 2017 r. wnioskodawczyni zmieniła nazwisko na G..

(okoliczności bezsporne; kwestionariusz osobowy – k. 39; oświadczenie – e protokół z dnia 8 lutego 2018 r. 00:00:27 – 00:02:02 – płyta CD k. 147)

Płatnik składek (...) SP.J. M. i R. K. od dnia 26 marca 2002 r. prowadzą działalność gospodarczą zarejestrowaną pod numerem NIP: (...) z siedzibą przy ul. (...) w Ł., w której wspólnikami i jednocześnie uprawnionymi do reprezentowania spółki są M. K. i R. K.. Spółka zajmuje się sprzedażą hurtową i detaliczną obuwi i odzieży damskiej. Działalność jest wykonywana w Centrum Handlowym (...), boks 56 oraz w Centrum Handlowym (...), hali G, boks 291.

(wypis z KRS – k. 45 – 47; zeznania zainteresowanego R. K. – e protokół z dnia 8 lutego 2018 r. 00:15:47 – 00:26:54 w zw. z zeznaniami tego zainteresowanego z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228; zeznania zainteresowanego M. K. – protokół z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228)

Wnioskodawczyni podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresie od dnia 1 stycznia 2004 r. do dnia 16 grudnia 2015 r. z mocy ustawy w zakresie emerytalno – rentowym oraz wypadkowym, chorobowym i macierzyńskim, jako rolnik, od dnia 17 stycznia 2016 r. do dnia 16 grudnia 2015 r. podlegała z mocy ustawy w zakresie emerytalno – rentowym oraz wypadkowym, chorobowym i macierzyńskim, jako rolnik.

Gospodarstwo rolne prowadziła ona razem z mężem, z którym aktualnie jest po rozwodzie od kwietnia 2017 r. Siali zboże, ewentualnie zbierali siano. Mieli hodowlę zwierząt. Ostatnie sztuki zwierząt sprzedano około listopada 2017r.

(zaświadczenie – k. 75; zeznania wnioskodawczyni J. Ł. (2) – e protokół z dnia 14 listopada 2017 r. 00:01:18 – 00:18:38 – płyta CD k. 70 w zw. z zeznaniami wnioskodawczyni z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228)

J. Ł. (1) przed zatrudnieniem u płatnika składek (...) SP.J. M. i R. K. z siedzibą w Ł. prowadziła wraz z mężem własną działalność gospodarczą, sprzedawali obuwie damskie na terenie (...) S.A.:

- w okresie od dnia 1 maja 2007 r. do dnia 31 sierpnia 2010 r. prowadziła działalność handlową w hali C – nr 396 pod nazwą Firma (...), (...)-(...) R., ul. (...),

- w okresie od dnia 1 września 2010 r. do dnia 30 kwietnia 2014 r. prowadziła działalność handlową na stoisku w hali C – nr 396 pod nazwą Firma Handlowa (...), J. Ł. (1), W. 25, (...)-(...) G..

(zaświadczenie – k. 74; zaświadczenie z KRUS – k. 75; wypis z (...) k. 195 – 198; zeznania wnioskodawczyni J. Ł. (1) – e protokół z dnia 14 listopada 2017 r. 00:01:18 – 00:18:38 – płyta CD k. 70 w zw. z zeznaniami wnioskodawczyni z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228)

Wnioskodawczyni zaprzestała prowadzenia własnej działalności gospodarczej, poszukiwała pracy i znalazła ją w (...) SP.J. M. i R. K., która to spółka wywiesiła ogłoszenie w Centrum Handlowym (...) w R. dotyczące zatrudnienia sprzedawcy.

(zeznania wnioskodawczyni J. Ł. (1) – e protokół z dnia 14 listopada 2017 r. 00:01:18 – 00:18:38 – płyta CD k. 70 w zw. z zeznaniami wnioskodawczyni z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228; zeznania zainteresowanego R. K. – e protokół z dnia 8 lutego 2018 r. 00:15:47 – 00:26:54 w zw. z zeznaniami tego zainteresowanego z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228; zeznania zainteresowanego M. K. – protokół z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228)

(...) Spółki Jawnej (...) i wnioskodawczyni nie znali się wcześniej – Spółka (...) poszukiwała do zatrudnienia sprzedawcy, gdyż posiadała w CH P. drugi boks w którym pracował tylko jeden sprzedawca. Z uwagi na dużą ilość pracy w tym boksie istniała potrzeba zatrudnienia drugiego sprzedawcy, było to konieczne, zwłaszcza, że w grudniu wzrastała ilość pracy w związku ze Świętami Bożego Narodzenia i S..

(zeznania zainteresowanego R. K. – e protokół z dnia 8 lutego 2018 r. 00:15:47 – 00:26:54 w zw. z zeznaniami tego zainteresowanego z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228; zeznania zainteresowanego M. K. – protokół z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228)

W dniu 9 grudnia 2015 r. J. Ł. (1) otrzymała od płatnika składek skierowanie na badanie lekarskie.

(skierowanie – k. 36)

Orzeczeniem z dnia 9 grudnia 2015 r. wydanym na podstawie powyższego skierowania stwierdzono, że wnioskodawczyni wobec braku przeciwwskazań zdrowotnych jest zdolna do wykonywania pracy na stanowisku sprzedawca w przedmiotowej Spółce Jawnej (...).

(orzeczenie – k. 37)

W dniu 14 grudnia 2015 r. J. Ł. (1) przyjechała do C.H. P. w R. dostarczyć płatnikowi składek orzeczenie lekarskie, a także obejrzeć występ taneczny syna, który odbywał się na terenie C.H. P.. J. Ł. (1) ustaliła z płatnikiem składek, że pracę podejmie w dniu 17 grudnia 2015 r. w (...) Spółce Jawnej w CH P. w R..

(zeznania wnioskodawczyni J. Ł. (2) – e protokół z dnia 14 listopada 2017 r. 00:01:18 – 00:18:38 – płyta CD k. 70 w zw. z zeznaniami wnioskodawczyni z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228)

W ww. dniu wracając do domu J. Ł. (1), wyjeżdżając z parkingu została poszkodowana w zdarzeniu, które miało miejsce na terenie C.H. P. w R. przy ul. (...). Doszło do zderzenia pojazdów na parkingu poza drogą publiczną. W zdarzeniu brał także udział obywatel Turcji, który był sprawcą tego wypadku, gdyż nie ustąpił wnioskodawczyni pierwszeństwa przejazdu.

(zeznania wnioskodawczyni J. Ł. (2) – e protokół z dnia 14 listopada 2017 r. 00:01:18 – 00:18:38 – płyta CD k. 70 w zw. z zeznaniami wnioskodawczyni z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228; pismo Komisariatu Policji w R., notatka urzędowa – k. 132 - 134)

Dnia 15 grudnia 2015 r. wnioskodawczyni udała się do lekarza w Wojewódzkim Szpitalu (...) w Ł. na (...), gdzie otrzymała tymczasowy kołnierz ortopedyczny, następnie sama kupiła kołnierz. Wizytę lekarską wnioskodawczyni odbyła dopiero następnego dnia po zdarzeniu z uwagi na formalności związane z przyjazdem policji oraz długie oczekiwanie na lawetę. W wyniku przeprowadzonych badań nie stwierdzono w szpitalu zmian pourazowych i brak wskazań do hospitalizacji, zalecono dalszą kontrolę w POZ za 2 dni i ewentualne leczenie w poradni neurologicznej. Stwierdzono, iż wnioskodawczyni jest w stanie ogólnym dobrym bez problemów z chodzeniem.

(zeznania wnioskodawczyni J. Ł. (2) – e protokół z dnia 14 listopada 2017 r. 00:01:18 – 00:18:38 – płyta CD k. 70 w zw. z zeznaniami wnioskodawczyni z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228; karta informacyjna – k. 124 - 130)

Wnioskodawczyni w dniu 17 grudnia 2015 r. stawiała się do pracy na godzinę 7:00 w przedmiotowej spółce, pracowała do godziny 15:00. Została ona przeszkolona w zakresie BHP, podpisała oświadczenie pracownika o zapoznaniu się z ryzykiem zawodowym na zajmowanym stanowisku sprzedawcy oraz oświadczenie pracownika dla celów obliczenia miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych.

(karta szkolenia BHP – k. 30; oświadczenie – k. 31; oświadczenie – k. 32; zeznania świadka J. Z. (1) – e protokół z dnia 8 lutego 2018 r. 00:29:33 – 00:43:22 – płyta CD k. 147; zeznania zainteresowanego R. K. – e protokół z dnia 8 lutego 2018 r. 00:15:47 – 00:26:54 w zw. z zeznaniami tego zainteresowanego z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228; zeznania zainteresowanego M. K. – protokół z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228)

W obawie przed utratą pracy wnioskodawczyni przychodząc do pracy w przedmiotowej spółce w dniu 17 grudnia 2015 r. zdjęła kołnierz ortopedyczny. Nie poinformowała płatnika składek o zdarzeniu z dnia 14 grudnia 2015 r., w którym została poszkodowana.

(zeznania wnioskodawczyni J. Ł. (2) – e protokół z dnia 14 listopada 2017 r. 00:01:18 – 00:18:38 – płyta CD k. 70 w zw. z zeznaniami wnioskodawczyni z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228; zeznania zainteresowanego R. K. – e protokół z dnia 8 lutego 2018 r. 00:15:47 – 00:26:54 w zw. z zeznaniami tego zainteresowanego z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228)

W dniu 17 grudnia 2015 r. wnioskodawczyni J. Ł. (1) zawarła z płatnikiem składek (...) Spółka Jawna M. K. i R. K. umowę o pracę na czas określony tj. do dnia 16 stycznia 2016 r. (okres próbny) na stanowisku sprzedawca w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem 1 850,00 zł brutto z miejscem świadczeni pracy w R. w CH P..

(umowa o pracę – k. 27)

W dniu 17 grudnia 2015 r. J. Ł. (1) podpisała listę obecności w pracy. Przebywała w tym dniu w pracy i świadczyła ją od godziny 7:00 do godziny 15:00 w jednym z boksów należących do płatnika składek i obsługując klientów. Była ona widziana w pracy przez innych pracowników.

(lista obecności – k. 41; zeznania świadka J. Z. (1) – e protokół z dnia 8 lutego 2018 r. 00:29:33 – 00:43:22 – płyta CD k. 147; zeznania zainteresowanego R. K. – e protokół z dnia 8 lutego 2018 r. 00:15:47 – 00:26:54 w zw. z zeznaniami tego zainteresowanego z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228; zeznania zainteresowanego M. K. – protokół z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228)

Wynagrodzenie wnioskodawczyni otrzymała do ręki, w gotówce.

(zeznania wnioskodawczyni J. Ł. (2) – e protokół z dnia 14 listopada 2017 r. 00:01:18 – 00:18:38 – płyta CD k. 70 w zw. z zeznaniami wnioskodawczyni z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228; lista płac – k. 174)

Po pracy w dniu 17 grudnia 2015 r. wnioskodawczyni poczuła się gorzej, doskwierały jej bóle w szyi, bolał ją kark i dolna część szyi. W obawie przed komplikacjami po kolizji samochodowej zapisała się do lekarza w Gminnej Przychodni (...) w R. – (...) Dla Dorosłych w dniu 18 grudnia 2015 r. na godzinę 13:00. Wizyta odbyła się w tym dniu oraz kolejna w dniu następnym, podczas której J. Ł. (1) otrzymała skierowanie do specjalisty w poradni chirurgii urazowo – ortopedycznej. Lekarz wskazał wnioskodawczyni, aby nie bagatelizować złego samopoczucia po kolizji samochodowej i wypisał zwolnienie lekarskie.

(notatka z przychodni – k. 108; dokumentacja medyczna – k. 108 – 113; zeznania wnioskodawczyni J. Ł. (2) – e protokół z dnia 14 listopada 2017 r. 00:01:18 – 00:18:38 – płyta CD k. 70 w zw. z zeznaniami wnioskodawczyni z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228)

Wnioskodawczyni była niezdolna do pracy i przebywała na ciągłym zwolnieniu lekarskim w okresie od dnia 18 grudnia 2015 r. do dnia 13 maja 2016 r. w związku ze schorzeniem kręgosłupa. J. Ł. (1) leczyła się również u neurologa.

(zestawienie świadczeń ubezpieczonego – k. 222; zwolnienia lekarskie – k. 86 – 94; historia choroby wnioskodawczyni – k. 76 – 83, k. 84, k. 91, k. 109 - 112)

W dniu 23 grudnia 2015 r. płatnik składek zgłosił J. Ł. (1) do ubezpieczeń społecznych od dnia 17 grudnia 2015 r. Zgłoszenia tego dokonało Biuro (...) obsługującego (...) Spółkę Jawną. R. K. niezwłocznie po podpisaniu umowy o pracę, telefonicznie poinformował Biuro (...) od kiedy wnioskodawczyni ma zostać zgłoszona do ubezpieczeń.

(zgłoszenie (...) k. 28; zeznania zainteresowanego R. K. – e protokół z dnia 8 lutego 2018 r. 00:15:47 – 00:26:54 w zw. z zeznaniami tego zainteresowanego z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228; zeznania zainteresowanego M. K. – protokół z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228)

W dniu 16 stycznia 2016 r. płatnik składek (...) S.J. M. K. i R. K. wystawili wnioskodawczyni świadectwo pracy, wskazując, że stosunek pracy ustał z upływem czasu, na który był zawarty i wnioskodawczyni została wyrejestrowana z ubezpieczeń społecznych z dniem 17 stycznia 2016 r.

(świadectwo pracy – k. 33; wyrejestrowanie (...) P (...) k. 34)

Płatnik składek osiągnął następujący przychód:

- w styczniu 2015 r. 90 547, 45 zł – zysk 55 743, 03 zł,
- w lutym 2015 r. 120 133, 87 zł - zysk 31 127, 29 zł,
- w marcu 2015 r. 166 844, 22 zł - zysk 27 760, 28 zł,
- w kwietniu 2015 r. 159 508, 71 zł - zysk 71 402, 47 zł,
- w maju 2015 r. 189 521, 28 zł - zysk 25 957, 24 zł,
- w czerwcu 2015 r. 186 651, 76 zł - zysk 48 526, 66 zł
- w lipcu 2015 r. 90 986, 47 zł - strata – 4 691, 99 zł,
- w sierpniu 2015 r. 149 166, 98 zł - zysk 2 797, 86 zł,
- we wrześniu 2015 r. 143 629, 01 zł - zysk 35 989, 60 zł,
- w październiku 2015 r. 132 718, 56 zł - zysk 2 171, 80 zł,
- w listopadzie 2015 r. 82 878, 72 zł - strata – 7 489, 30,
- w grudniu 2015 r. 95 534, 67 zł - zysk 5 817, 14 zł,
- w styczniu 2016 r. 44 782, 80 zł - strata – 62 180, 50 zł,
- w lutym 2016 r. 107 934, 91 zł - zysk 6 767, 90 zł,
- w marcu 2016 r. 76 754, 29 zł - strata – 6 400, 79 zł,
- w kwietniu 2016 r. 99 514, 41 zł - strata – 20 882, 70 zł,
- w maju 2016 r. 166 884, 97 zł - zysk 40 256, 43 zł,
- w czerwcu 2016 r. 341 454, 31 zł - zysk 158 651, 16 zł,
- w lipcu 2016 r. 48 099, 93 zł - strata – 70 657, 56 zł,
- w sierpniu 2016 r. 170 341, 35 zł - zysk 26 105, 51 zł,
- we wrześniu 2016 r. 191 465, 38 zł - zysk 78 250, 27 zł,
- w październiku 2016 r. 152 427, 93 zł - strata – 5 117, 95 zł,
- w listopadzie 2016 r. 171 410, 67 zł - strata – 12 265, 48 zł,
- w grudniu 2016 r. 166 221, 04 zł - strata – 40 366, 13 zł.

(raport za rok 2016 – k. 191; raport za rok 2015 – k. 189)

Po ustaniu stosunku pracy z wnioskodawczynią przesunięto innego pracownika z drugiego boksu tej spółki w CH P..
Po świętach ilość pracy zmniejszyła się.

(zeznania zainteresowanego R. K. – e protokół z dnia 8 lutego 2018 r. 00:15:47 – 00:26:54 w zw. z zeznaniami tego zainteresowanego z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228; zeznania zainteresowanego M. K. – protokół z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228)

Od dnia 14 lipca 2017 r. J. Ł. (1) świadczyła pracę na podstawie umowy zlecenie na rzecz (...) Spółki Jawnej M. K. i R. K..

(zeznania wnioskodawczyni J. Ł. (2) – e protokół z dnia 14 listopada 2017 r. 00:01:18 – 00:18:38 – płyta CD k. 70 w zw. z zeznaniami wnioskodawczyni z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228; umowa zlecenia – k. 157; zeznania zainteresowanego R. K. – e protokół z dnia 8 lutego 2018 r. 00:15:47 – 00:26:54 w zw. z zeznaniami tego zainteresowanego z rozprawy z dnia 26 czerwca 2018 r. – k. 225-228)

W dniach od 5 maja 2016 r. do dnia 9 maja 2016 r. ZUS przeprowadził kontrolę w przedmiotowej Spółce Jawnej.

(protokół kontroli – k. 69 – 71 w załączonych aktach kontroli)

Zaskarżoną decyzją nr (...) z dnia 22 czerwca 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 1, art. 68 ust. 1 pkt. 1 lit. a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 121, późn. zm.) art. 83 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. 2014 roku, poz. 121) w związku z art. 300 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku - Kodeks pracy (Dz.U. z 2014 roku, poz. 1502) stwierdził, że J. Ł. (1), jako pracownik zatrudniony u płatnika składek – (...) SP.J. M. i R. K. w Ł. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od dnia 17 grudnia 2015 r. do dnia 16 stycznia 2016 r.

W uzasadnieniu podniesiono pozornosc zawartej umowy o pracę mającej na celu obejście przepisów prawa i uzyskanie pracowniczego tytułu do ubezpieczeń społecznych oraz skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku z chorobą, a nie w celu rzeczywistego świadczenia pracy. Wskazano, iż wnioskodawczyni po podpisaniu umowy w dniu 17 grudnia 2015 r. przepracowała tylko ten jeden dzień, a od dnia 18 grudnia 2015 r. natomiast stała się niezdolną do pracy.

(decyzja – k. 8 – 10 akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w aktach sprawy i aktach organu rentowego oraz w załączonych aktach osobowych ubezpieczonej, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała, a także w oparciu o zeznania wnioskodawczyni i zainteresowanych oraz zeznania przesłuchanych współników (...) Spółki Jawnej w Ł. i świadka – J. Z. (2).

Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę w całości, a dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że jest on wystarczający do wyjaśnienia spornej okoliczności – a mianowicie - czy zawarta przez ubezpieczoną w dniu 17 grudnia 2015 r. umowa o pracę, nosi cechy pozornosci i czy została zawarta jedynie dla uzyskania pracowniczego tytułu do ubezpieczeń społecznych i skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia w związku z wypadkiem. Sąd dał wiarę zeznaniom świadka, który pracował z J. Ł. (1) w dniu 17 grudnia 2015 r. w Spółce Jawnej (...) w CH P. w R. oraz wnioskodawczyni i zainteresowanych, którzy wskazali na realność zawartej umowy o pracę oraz faktyczne świadczenie pracy przez wnioskodawczynię w ramach powyższej umowy o pracę w przedmiotowym okresie.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie potwierdził słuszności stanowiska organu rentowego, natomiast wykazał w sposób jednoznaczny, iż J. G. (wcześniej Ł.) pracę w dniu 17 grudnia 2015 r. podjęła i faktycznie wykonywała. Potwierdzeniem wykonywanych czynności były chociażby zeznania świadka J. Z. (2), która także świadczyła pracę na rzecz płatnika składek w dniu 17 grudnia 2015 r. w tym samym boksie co wnioskodawczyni, a także cała dokumentacja w postaci akt osobowych wnioskodawczyni oraz fakt, iż po ustaniu niezdolności do pracy wnioskodawczyni ponownie podjęła pracę w tej spółce na podstawie umowy zlecenia. Świadek ten podobnie jak (...) Spółki (...) są osobami obcymi dla wnioskodawczyni i nie mają interesu w zeznaniach na jej korzyść.

Na podkreślenie zasługuje okoliczność, iż złożone do akt dokumenty nie były kwestionowane przez ZUS, a zeznania wnioskodawczyni i zainteresowanych oraz świadka nie zostały zasadnie podważone w toku procesu przez organ rentowy, który nie przedstawił w toku postępowania przed sądem żadnych dowodów na poparcie swoich racji.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie J. Ł. (2), aktualnie G., w świetle zgromadzonego materiału dowodowego, zasługuje na uwzględnienie i powoduje zmianę zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1 i 13 ust 1 pkt 1 Ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778 z późn. zm.), obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Według art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1502 j.t.), przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste (nie może on wyřęczyć się w pracy inną osobą) i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Dla stwierdzenia cechy stosunku pracy z reguły wskazuje się na takie elementy jak: określony czas pracy i określone miejsce wykonywania czynności, podporządkowanie pracownika regulaminowi pracy oraz poleceniom kierownictwa, co do miejsca, czasu i sposobu wykonywania pracy, obowiązek wykonywania poleceń przełożonych.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 60 poz. 636 z późn. zm.), pracownikom, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Natomiast zgodnie z treścią art. 4 w ust 1 i 2 ustawy zasiłkowej, ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest faktycznie realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracownikowi tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika faktycznie świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

W niniejszej sprawie odwołująca się – J. Ł. (2), aktualnie G. zawarła z (...) SP.J. M. i R. K. z siedzibą w Ł. w dniu 17 grudnia 2015 r. umowę o pracę, która stanowiła stosowną podstawę do zastosowania w/w regulacji i przyjęcia, iż uzyskała ona prawo do świadczeń określonych w ustawie zasiłkowej. Wnioskodawczyni faktycznie świadczyła pracę w dniu 17 grudnia 2015 r. na rzecz płatnika składek. Była ona widziana w miejscu pracy przez innych pracowników. Bez znaczenia pozostaje fakt, iż pracę tę świadczyła tylko przez jeden dzień z uwagi na kolizję, poprzez, którą wnioskodawczyni stała się okresowo niezdolna do pracy i przebywała na zwolnieniu lekarskim.

Niewątpliwie, bowiem umowa o pracę z dnia 17 grudnia 2015 r. nie została zawarta dla pozorów, jest ważna i nie ma do niej zastosowania przepis art. 83 k.c. oraz nie jest ona także sprzeczna z zasadami współżycia społecznego oraz nie zmierza do obejścia prawa w świetle art. 58 k.c.

W myśl bowiem przepisu art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna chyba, że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy.

§ 2. Nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

Po pierwsze podkreślić należy, iż zawarcie przedmiotowej umowy o pracę nie miało na celu obejścia przepisów ustawy, gdyż osiągnięcie wskazanych przez organ rentowy celów jest zgodne z ustawą. Nawiązanie stosunku pracy powoduje konsekwencje prawne nie tylko w sferze prawa pracy, ale i w innych dziedzinach prawa. Jednym z takich skutków jest prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego na wypadek ziszczenia się określonych w ustawie warunków. Skutek ten po ich spełnieniu powstaje z mocy prawa. Nie można zatem wiązać zawarcia umowy o pracę, choćby zmierzała wyłącznie do uzyskania świadczeń ubezpieczeniowych, z zamiarem obejścia prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr. 7-8, poz. 122; zdanie odrębne do wyroku Sądu Najwyższego z 14 lipca 2005 r. II UK 278/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr. 7-8, poz. 116, wyrok SN z 25.01.2005 r. II UK 141/04 OSNP 2005/15/235). Cel w postaci objęcia ubezpieczeniem społecznym i uzyskania z niego świadczeń nie jest bowiem sprzeczny z ustawą ani nie zmierza do jej obejścia, a przeciwnie - co zostało już wcześniej podkreślone - jest konsekwencją uzyskania statusu pracownika.

Zgodnie z treścią art. 83 k.c. w związku z art. 300 k.p. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Złożenie oświadczenia woli dla pozorów oznacza, że osoba oświadczająca wolę nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Inaczej mówiąc strony niejako udawałyby, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, na co Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał uwagę, iż nie skutkuje w sferze prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego tylko taka umowa o pracę, która nie wiąże się z faktycznym wykonywaniem tej umowy, a zgłoszenie do ubezpieczenia następuje tylko pod pozorem istnienia tytułu ubezpieczenia w postaci zatrudnienia. Chodzi tu, zatem o "fikcyjne" zawarcie umowy, gdzie następuje zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego, jako pracownika osoby, która w rzeczywistości pracy nie świadczyła (wyrok Sądu Najwyższego z 16 marca 1999 r. II UKN 512/98, opubl: OSNAPiUS rok 2000, Nr. 9, poz. 36; wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 2001 r. II UKN 244/00, opubl: OSNAPiUS rok 2002, Nr. 20, poz. 496; wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996 r. II UKN 32/96, opubl: OSNAPiUS rok 1997, Nr. 15, poz. 275; wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr. 7-8, poz. 122; wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr. 7-8, poz. 122; wyrok Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2005 r. II UK 141/04, opubl: OSNAPiUS rok 2005, Nr. 15, poz. 235, str. 712).

W świetle poczynionych w rozpoznawanej sprawie ustaleń faktycznych nie można mówić o pozorności oświadczeń woli w zawarciu umowy o pracę. Postępowanie dowodowe, w tym zeznania świadków – osoby zatrudnionej w (...) Spółce Jawnej, zainteresowanych, a także wnioskodawczynie wykazało, bowiem, iż wnioskodawczynie pracę podjęła i ją faktycznie świadczyła od dnia 17 grudnia 2015 r., a pracodawca – świadczenie to przyjmował, płacąc umówione wynagrodzenie. (por. wyrok SN z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 - 16/251 oraz wyrok SN z dnia 25 stycznia 2005 roku, II UK 141/04, OSNP 2005/15/235)

Należy zauważyć, że wnioskodawczynie została skierowana do lekarza do badań profilaktycznych w dniu 9 grudnia 2015 r., a więc przed podjęciem zatrudnienia w (...) Spółce Jawnej R. K. i M. K. z siedzibą w Ł. J. Ł. (1) otrzymała w dniu 9 grudnia 2015 r. orzeczenie lekarza do badań profilaktycznych o jej zdolności do pracy na stanowisku sprzedawcy w (...) Spółce Jawnej R. K. i M. K..

Wprawdzie wnioskodawczynie, jako pracownik została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych w ZUS w dniu 23 grudnia 2015 r. od dnia 17 grudnia 2015 r. przez Biuro (...) obsługujące tę spółkę, ale uczyniono to w ustawowym terminie 7 dni, a poza tym zeznający w sprawie (...) Spółki Jawnej (...) potwierdził, iż niezwłocznie po podpisaniu umowy o pracę wskazał do Biura (...) jako pracownika w celu zgłoszenia jej do ubezpieczeń w ZUS.

Podkreślenia wymaga także to, iż trudno uznać, że dążenie do uzyskania przez zawarcie umowy o pracę ochrony gwarantowanej pracowniczym ubezpieczeniem społecznym w przyszłości może być zakwalifikowane, jako zmierzające

do dokonania czynności sprzecznej z prawem albo mającej na celu obejście prawa. Przeciwnie, jest to zachowanie rozsądne i uzasadnione zarówno z osobistego, jak i społecznego punktu widzenia.

Już same okoliczności zawarcia spornej umowy o pracę nie świadczą o jej pozorności bowiem spółka miała realny powód do zatrudnienia pracownika na stanowisku sprzedawcy w swojej firmie, z uwagi chociażby na zbliżający się intensywny okres przedświąteczny i nabycie drugiego boksu w CH P. w którym był tylko jeden sprzedawca, ale także przewidywane zwolnienie lekarskie innego pracownika – J. Z. (2), która była w ciąży. Ponadto zainteresowany miał możliwości finansowe do zatrudnienia wnioskodawczynie, jako drugiego sprzedawcy CH P., w którym pracowała tylko J. Z. (2).

Przed podjęciem zatrudnienia wnioskodawczynie posiadała tytuł ubezpieczenia z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego ona z uwagi na zakończenie własnej działalności gospodarczej poszukiwała zatrudnienia.

Zauważyć należy, że wnioskodawczynie z uwagi na wcześniej prowadzoną przez siebie działalność gospodarczą w tożsamym zakresie, co płatnik składek – sprzedaż odzieży i obuwia i ma doświadczenie w sprzedaży. Kolizja samochodowa w dniu 14 grudnia 2015 r. spowodowała czasową niezdolność do pracy J. Ł. (2) od 18 grudnia 2015 r. i było to przyczyną faktu, iż wnioskodawczynie pracowała u płatnika składek tylko przez jeden dzień, nie mniej jednak pracę tę faktycznie wykonywała, co potwierdzili zainteresowani i świadek i brak jest cech pozorności zawarcia umowy o pracę. Istotnym jest także, mając na uwadze przychody płatnika składek, iż było go stać na zatrudnienie pracownika, a tym bardziej w okresie przedświątecznym, w którym jak zeznał jest dużo pracy i dlatego poszukiwali dodatkowego sprzedawcy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że zawarta umowa o pracę, nie nosiła cechy pozorności i nie została zawarta jedynie dla uzyskania pracowniczego tytułu do ubezpieczeń społecznych i skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia w związku z chorobą.

W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie ponad wszelką wątpliwość ustalono, że J. Ł. (2), aktualnie G. w spornym okresie od dnia 17 grudnia 2015 r. posiadała status pracownika, bowiem faktycznie wykonywała ona osobiście pracę sprzedawcy na rzecz (...)J. M. K. i R. K., pod których kierownictwem pozostawała i której polecenia służbowe wykonywała, spółka zaś świadczoną przez nią pracę przyjmowała i z tytułu wykonywanej pracy przez wnioskodawczynie spółka wypłaciła jej wynagrodzenie.

O okoliczności, że wnioskodawczynie faktycznie wykonywała pracę od dnia 17 grudnia 2015 r. świadczą zeznania powołanych w sprawie współników, świadka J. Z. (2) oraz wnioskodawczynie i płatnika tj. R. K. i M. K., który wraz z innym pracownikiem przeprowadzał szkolenie wnioskodawczynie z zakresu BHP, a nadto dokumenty w postaci dokumentacji osobowej, listy obecności, listy płac. Na okoliczność przedmiotowej kolizji samochodowej na skutek której wnioskodawczynie stała się okresowo niezdolna do pracy wskazano kartę informacyjną leczenia wnioskodawczynie, opis zdarzenia doręczony przez komisariat policji, którym Sąd dał wiarę i które nie zostały w żaden sposób podważone przez stronę przeciwną.

W niniejszym postępowaniu bezsprzecznie ustalone zostało, że J. Ł. (1) podjęła faktycznie pracę na podstawie spornej umowy o pracę z dnia 17 grudnia 2015 r. pomimo faktu, iż pracowała tylko jeden dzień wobec okresowej niezdolności do pracy, która wystąpiła nagle z przyczyn niezależnych od wnioskodawczynie i związanych z przedmiotowym wypadkiem samochodowym

Powyższe, w ocenie Sądu jest jak najbardziej wiarygodne i zostało w toku postępowania udowodnione całokształtem zebranego w sprawie materiału dowodowego.

W tej sytuacji zdaniem Sądu nie można podzielić stanowiska reprezentowanego przez organ rentowy, że ubezpieczona podjęła zatrudnienie jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

O pozorności można mówić jedynie wówczas, gdy oświadczenie woli złożone jest drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. A zatem strony niejako udawałyby, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę. J. Ł. (2) poszukiwała zatrudnienia. Płatnik natomiast poszukiwał pracownika i jak wykazano stać było go na zatrudnienie wnioskodawczynie, która miała doświadczenie w wykonywaniu pracy na stanowisku sprzedawcy, gdyż wcześniej przez dłuższy okres prowadziła własną działalność gospodarczą o takim profilu.

Wskazać należy, iż wnioskodawczynie po ustaniu niezdolności do pracy została zatrudniona w firmie płatnika ponownie, co również świadczy o tym, że zależało jej na pracy w (...) Spółce Jawnej. Podobnie R. K. i M. K. byli zainteresowani zatrudnieniem wnioskodawczynie, którą oceniono, jako osobę przydatną na stanowisku sprzedawcy.

Mając na względzie poglądy Sądu Najwyższego wyrażone w przytoczonych orzeczeniach, Sąd Okręgowy przyjął, że w sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę o pracę było nawiązanie stosunku pracy i doszło do faktycznego świadczenia pracy przyjmowanego przez pracodawcę za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu jej stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego (np. choroby), nie daje podstawy do uznania, że przedmiotowa umowa o pracę miała na celu obejście prawa bądź, że jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Na uwagę zasługuje okoliczność, że w wyniku przeprowadzonych badań 15 grudnia 2015 r. nie stwierdzono bezpośrednio po zdarzeniu z dnia 14 grudnia 2015 r. zmian pourazowych u wnioskodawczynie oraz uznano, że brak jest wskazań do hospitalizacji zalecając kontrolę w POZ za 2 dni.

Podkreślić, bowiem należy, że wnioskodawczynie zawarła umowę o pracę, nie wiedząc o skutkach, jakie odczuje po kolizji samochodowej, co więcej starania o pracę podjęła przed kolizją, pracę dostała wraz ze skierowaniem na badania i wówczas została wobec braku przeciwwskazań dopuszczona do pracy na stanowisku sprzedawcy orzeczeniem lekarskim lekarza do badań profilaktycznych z dnia 9 grudnia 2015 r. jako osoba zdolna do pracy na stanowisku sprzedawcy w (...) Spółce Jawnej.

Mając powyższe na uwadze Sąd doszedł do przekonania, iż decyzja organu rentowego wydana została w oparciu o błędnie ustalony stan faktyczny i nie znajduje ona oparcia w realiach niniejszej sprawy.

Mając na względzie wszystkie wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak sentencji wyroku uznając odwołanie wnioskodawczynie za zasadne.

A.L.